

Enligt sändlista bilaga 4

Beslut om utvidgat strandskydd för Upplands Väsby kommun

Beslut

Länstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 14 § andra stycket miljöbalken (MB) att strandskyddsområdena i Upplands Väsby kommun enligt bifogade kartor (bilaga 1) ska omfattas av utvidgat strandskydd.

- Utvidgningen omfattar land- eller vattenområde mellan 100 och 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Strandskyddszonen saknar angiven bakre begränsningslinje på bifogade kartor.
- Utvidgningen omfattar även land- eller vattenområde 100 meter men mindre än 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd och avgränsas av en detaljplanegräns respektive av en angiven bakre begränsningslinje på bifogade kartor.

Under förutsättning att ovanstående beslut vinner laga kraft beslutar Länstyrelsen, med stöd av 7 kap. 18 § första stycket punkt 1 MB att upphäva Länstyrelsens beslut den 3 juni 1999 (diarienummer 18611-1999-22769) i de delar det rör utvidgat strandskydd för Upplands Väsby kommun, utom när det gäller utvidgat strandskydd i detaljplaner.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

När det generella strandskyddet infördes 1975 syftade det till att trygga allmänhetens tillgång till platser för bad och friluftsliv inom strandområdena. År 1994 tillkom ett nytt, biologiskt, syfte för strandskyddet. Enligt 7 kap. 13 § MB syftar strandskyddet idag till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Stränderna har stor betydelse för både människor, djur och växter. Strandmiljöerna är betydelsefulla för naturupplevelser, avkoppling och aktiviteter. Att vistas ute i natursköna miljöer är också gynnsamt för hälsan. Dessutom utgör strandzonerna generellt sett mycket artrika biotoper, och de har stor betydelse för djur- och växtlivet. Stränderna har därmed särskild betydelse för den biologiska mångfalden, och de kan tillhandahålla viktiga ekosystemtjänster.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

Stockholms läns varierade natur- och kulturlandskap har generellt sett höga värden för djur- och växtliv. Länet är i ett nationellt perspektiv redan högexploaterat, och exploateringstrycket är betydande både i storstadsområdet och vissa övriga delar av länet. I en nationell jämförelse mellan länen¹ är det Stockholms län som har högst andel byggnader, 84 procent, inom 300 meter från strandlinjen längs kuststräckan, inklusive de större öarna. För landet som helhet är motsvarande siffra 74 procent. För Mälarens stränder inom Stockholms län är andelen byggnader inom 300 meter från strandlinjen 73 procent. Den stora och växande befolkningen är i stort behov av allemansrättsligt tillgängliga områden och i synnerhet strandområdena är då attraktiva.

Samtidigt som delar av länet är högexploaterat finns det delar av skärgården som delvis möter motsvarande problem som glesbygdsområden i andra delar av landet. Det är angeläget att boende och företagande i dessa områden även framöver kan utvecklas utan att komma i konflikt med strandskyddets syften.

Utvidgat strandskydd i Stockholms län

Sedan strandlagen från 1952 infördes, och även med stöd av naturvårdslagen (1964:822), har länsstyrelserna kunnat förordna om områden om maximalt 300 meter från strandlinjen där bebyggelse inte fick uppföras utan tillstånd. Länsstyrelsen i Stockholms län har också fattat sådana beslut för områden i länet med stöd av dessa äldre lagstiftningar.

Länsstyrelsen fattade den 3 juni 1999 ett beslut om utvidgat strandskydd m.m. i länet. Det ersatte bland andra Länsstyrelsens två beslut om utvidgat strandskydd m.m. från den 18 oktober 1977 och den 28 februari 1980, som tillsammans omfattade huvuddelen av länets kommuner. Beslutet från 1999 innebar i praktiken ingen omprövning av de två äldre besluten, utan det utvidgade strandskyddet fortsatte att gälla i den omfattning som angavs i dessa, med undantag för Stockholms stad. Länsstyrelsen har även fattat beslut om att införa utvidgat strandskydd på delar av Möja i Värmdö kommun, för Trolldalen i Lidingö stad och vid Näsudden i Haninge kommun. Vid delar av Grindsjön i Nynäshamns kommun och på delar av Ornö har Länsstyrelsen fattat beslut om att upphäva utvidgat strandskydd. I vissa fall har Länsstyrelsen beslutat att upphäva utvidgat strandskydd inom förslag till detaljplan.

Besluten om utvidgat strandskydd innebär att de flesta obebyggda eller glest bebyggda delarna av länets kust- och skärgårdsområden samt Mälärstranden omfattas av utvidgat strandskydd på land. Kring ett antal sjöar och några vattendrag gäller också utvidgat strandskydd. Endast några av länets vattenområden omfattas av utvidgat strandskydd, exempelvis vissa områden längs Upplands-Bro kommuns Mälärstrand.

---

¹ SCB. Statistiska meddelanden. MI 50 SM 1102.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

Skäl för översynen av utvidgat strandskydd

Förändringar i strandskyddslagstiftningen infördes i enlighet med proposition 2008/09:119 *Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden*. Enligt den nya lydelsen av 7 kap. 14 § MB får Länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Utvidgat strandskydd gäller efter den 31 december 2014 endast om utvidgningen har beslutats med stöd av 7 kap. 14 § MB i dess nya lydelse. Det innebär att det utvidgade strandskyddet automatiskt kommer att förfalla och att endast generellt strandskydd om 100 meter kommer att gälla för dessa områden efter den 31 december 2014, om inte länsstyrelserna innan denna tidpunkt fattar beslut om utvidgat strandskydd.

Regeringen anser att en översyn av det utvidgade strandskyddet är motiverad då skälen för utvidgningarna behöver klargöras. Det bör framgå att det finns ett tydligt och långsiktigt behov av utvidgat strandskydd och besluten ska motiveras utifrån strandskyddets båda syften. Länsstyrelserna har därför fått i uppgift att se över det utvidgade strandskyddet i landet².

Länsstyrelsens arbete med översynen

Länsstyrelsen har valt att i första hand göra en översyn av de strandområden som redan omfattas av utvidgat strandskydd. Vid möten med kommunerna har i vissa fall frågan om utvidgat strandskydd för nya områden framförts, och dessa områden kan då också ingå i översynen. Enbart några få vattenområden i länet omfattas av utvidgat strandskydd på grund av att vattenområdena inte tidigare har undersökts i samma utsträckning. Därför förekommer det att Länsstyrelsen även har uppmärksammat vissa vattenområden i översynen. Områden som omfattas av detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) ingår i normalfallet inte i Länsstyrelsens analys av de aktuella strandområdena. I arbetet har dock några områden med utvidgat strandskydd inom detaljplan särskilt uppmärksammat och ingått i översynen.

Länsstyrelsen har under arbetets gång träffat Upplands Väsby kommun vid två tillfällen; den 7 juni 2012 och den 11 februari 2013 för att diskutera arbetet i en dialog med företrädare för kommunen. Vid det första mötet har Länsstyrelsen beskrivit sin arbetsmetod, och kommunalt underlagsmaterial efterfrågats till Länsstyrelsens analys. Eventuella kommunala utvecklingsplaner i de aktuella strandområdena har också diskuterats. Därefter har Länsstyrelsen analyserat berörda strandområden utifrån nationellt, regionalt och kommunalt underlag. Det

---

² Prop. 2008/09:119 s. 37-38 samt regleringsbrev för budgetåret 2009 avseende länsstyrelserna, återrapportering nr 51.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

andra mötestillfället har främst syftat till att diskutera, och så långt som möjligt förankra, förslaget till omfattning av det utvidgade strandskyddets utbredning. Några av de strandområden som diskuterats har besökts av Länsstyrelsen och kommunen i fält.

Berörda myndigheter och kommunen har, med stöd av 25-26 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., givits möjlighet att yttra sig över förslaget till beslut. Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, genom kungörelsedelgivning i Post- och Inrikes Tidningar och Svenska Dagbladet den 12 juni 2013 samt i Dagens Nyheter den 14 juni 2013, enligt 24 § i samma förordning som ovan, givits möjlighet att yttra sig över förslaget till beslut.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanställning av yttranden som inkommit på förslaget till utvidgat strandskydd i Upplands Väsby kommun. En sammanfattning av alla yttranden och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i en särskild promemoria som hör till ärendet. Promemorian samt yttrandena i sin helhet finns i detta ärendes akt.

Upplands Väsby kommun framför att utvidgat strandskydd bör upphävas för ett par områden; Borgbyfältet och Fornboda gård. Kommunen kan komma att se över strandskyddet inom ramen för översiktsplanen. Restriktivitet bör råda för strandskydd på privat mark.

Några remissyttranden anför att syftet med de nya bestämmelserna var att man skulle skärpa kravet för att befästa eller utvidga strandskyddet, och höga krav ställs på motiven för utvidgningen. Det är tveksamt om förslaget till beslut för en hel kommun är förenligt med att ett beslut ska fattas av Länsstyrelsen i det enskilda fallet. Beslutet får karaktär av en generell föreskrift.

I flera remissyttranden finns synpunkter på underlagsmaterialet och motiveringarna, som inte anses vara tillräckliga. Underlagsmaterial och motiv som bevisar att strandskyddets syften behöver säkerställas med utvidgat strandskydd behövs för varje enskilt område som ska skyddas. Beskrivningarna av vilka överväganden som gjorts avseende behovet av utvidgning är bristfälliga.

Det framförs att till exempel markägare inte har tillfrågats under en tidig fas av processen. Det borde vidare vara möjligt för Länsstyrelsen att ta reda på vilka personer i kommunen som är berörda av förslaget och delge var och en av dem.

Frågan om vägningen mellan det enskilda och det allmänna intresset tas upp. Skälighetsavvägningen av strandskyddets allmänna intresse gentemot de enskilda intressena görs inte på det sätt som föreskrivs i lagstiftningen. Synpunkter framförs på att markägarna borde få ersättning för att deras fastigheter idag omfattas, eller kommer att omfattas, av strandskydd.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

Såväl organisationer som fastighetsägare framför att det är angeläget att företag kan utvecklas. Det gäller då främst företag på landsbygden eller i skärgården. Företagen är ibland beroende av närheten till vatten och strandnära mark. Det kan gälla företag som arbetar exempelvis med varvsverksamhet, marinor, transporter, fiske och turism eller jord- och skogbruk. Det finns en farhåga att bland annat turism- och besöksnäring ska begränsas. Det utökade strandskyddet anges innebära ett stort hinder för att utveckla nya verksamheter. Många markägare har planer på, eller ser potential i, att uppföra byggnader och/eller anläggningar på sin fastighet. Att inte få utnyttja mark upp till 300 m från stranden kan bli ett stort intrång i markanvändningen. Nybyggnation vid generationsskiftet kan försvåras.

I några remissyttranden framhålls att om strandskyddets syften tillgodoses med 100 meters strandskydd är utvidgat strandskydd inte befogat. Endast naturvärden som har med vatten och närheten till vatten bör beaktas i bedömningen. Byggnation mer än 100 meter från strandlinjen torde inte försvåra tillgången till stränderna eller i väsentlig grad försämra upplevelsen av ett strandbesök. I några yttranden framhålls att ett visst område eller en viss fastighet inte behöver omfattas av utvidgat strandskydd eftersom de inte har sådan betydelse för växt- och djurlivet eller allmänhetens tillgång till strandområdet.

Ett par remissyttranden är positiva till det utvidgade strandskyddet då det kan öka tillgängligheten till naturområden och bevara växt- och djurlivet samt skydda dessa områden från exploatering. Ett utvidgat strandskydd innebär en ökad möjlighet för alla att röra sig fritt i strandområdena. Utvidgat strandskydd föreslås för ytterligare några områden i kommunen.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Utgångspunkter

Av författningskommentaren till 7 kap. 14 § MB³ framgår att bestämmelsen innebär att ett beslut om utvidgat strandskyddsområde behöver grundas med hänsyn till berörda områdens värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Beslut om utvidgat strandskyddsområde kan komma att avse:

1. områden som omfattas av annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområdena som bestämmelserna om strandskydd,
2. riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2–8 §§ som är relevanta för strandskyddet,
3. kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,

---

³ Prop. 2008/09:119 s. 99.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

5. välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. tätortsnära strövområden, eller
7. ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Länsstyrelsen har använt ovan nämnda sju punkter som grund för analysen av de aktuella strandområdena i syfte att bedöma värdena för strandskyddets syften inom dessa. Värdena redovisas i till beslutet hörande värdebeskrivningar. Nationellt, regionalt och lokalt underlag har använts i bedömningarna, som till exempel kommunernas översiktsplaner och olika inventeringar av värdefull natur. I analysen har bland annat tagits i beaktande de områdesskydd enligt 7 kap. MB som är relevanta för strandskyddet, exempelvis nationalparker, naturreservat och Natura 2000-områden. Länsstyrelsen anser att inte bara ekologiskt känsliga områden, utan även biologiskt värdefulla områden, som inte omfattas av annat områdesskydd bör beaktas. Höga naturvärden kan också finnas i vattenmiljöer. Enligt Länsstyrelsens mening kan såväl grunda havsbottnar som grunda sjöbottnar av viss omfattning ha betydelse för djur- och växtlivet.

Länsstyrelsen lägger stor vikt vid de områden som är av riksintresse enligt 4 kap. 2 och 4 §§ MB då de är direkt utpekade av riksdagen med hänsyn till sina nationellt sett höga natur- och kulturvärden. Länets kust- och skärgårdsområde samt Mälarens öar och strandområden omfattas av detta riksintresse och de har också särskilda förutsättningar för turism och friluftsliv. Områdena har en central betydelse för en långsiktigt god hushållning med naturresurserna, nationellt sett. Konkurrensen om de fysiska resurserna är, eller kan förväntas bli, särskilt framträdande. Genom att kust- och skärgårdsområdet och Mälaren är utpekade på detta sätt i miljöbalken har en vägning mellan olika intressen redan gjorts, och natur- och kulturvärdena ska huvudsakligen ges företräde i konkurrenssituationer. Bedömningen av en exploateringsåtgärds påverkan ska inte bara göras för den närmaste omgivningen, utan ett helhetsperspektiv ska anläggas på vad som är lämplig utveckling i hela det geografiska område som bestämmelsen omfattar⁴. Länsstyrelsen lägger även stor vikt vid de riksintresseområden för naturvård och friluftsliv, och delvis för kulturmiljövård, som utpekats med stöd av 3 kap. 6 § MB. Dessa områden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön, och behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter ska särskilt beaktas.

När det gäller friluftsområden kan Länsstyrelsen konstatera att den stora befolkningen gör att flera av friluftsområdena i länet är välbesökta och att behovet av friluftsområden kan antas öka. Det är dock svårt att förutspå exakt vilka områden som har en tydlig potential att bli välbesökta friluftsområden. Områdena torde vara förhållandevis stora och kan i vissa fall antas hysa anläggningar som främjar friluftslivet. För tätortsnära strövområden kan hänsyn tas även till strövområden vars tätort ligger i ett grannlän.

---

⁴ Prop. 1985/86:3 med förslag till lag om hushållning med naturresurser m.m. s. 80-82, 170-178.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

De strandområden som i analysen bedömts sakna värden för strandskyddets syften är till övervägande del redan ianspråktagna av bebyggelse eller andra exploateringar. I andra fall bedöms områdenas värden för den allemansrättsliga tillgängligheten eller djur- och växtlivet inte vara tillräckligt höga för att de ska omfattas av utvidgat strandskydd. Viss hänsyn har i bedömningarna även tagits till det tidigare utvidgade strandskyddets utbredning om utvidgningarna varit mindre än 300 meter.

Vid prövningen av om det utvidgade strandskyddet ska upphävas kan Länsstyrelsen även ta hänsyn till vissa planerade utbyggnadsområden som preciseras närmare i det följande. Det rör sig om tätortsnära utbyggnadsområden som är utpekade i antagna kommunala översiktsplaner. Om utbyggnadsområdet har betydelse för bostadsförsörjningen eller möjliggör en samhällsviktig verksamhet, och ligger i närhet till en tätort med god tillgång till service och kollektivtrafik och Länsstyrelsen bedömer att det utgör ett viktigt samhällsintresse, kan det vara lämpligt att upphäva det utvidgade strandskyddet redan i detta skede. Länsstyrelsen kan i bedömningarna även väga in exploateringsplaner för andra utbyggnadsområden. De ska vara redovisade i en översiktsplan eller vara väl dokumenterade på annat sätt till exempel genom ett planuppdrag. Kommunen ska ha visat att det finns ett behov av att upphäva det utvidgade strandskyddet för att nyttja området i en nära framtid. När det gäller översiktsplaner och övriga nämnda exploateringsplaner är dessa dock inte juridiskt bindande och de visar ofta endast översiktliga redovisningar av mer eller mindre preciserade planer som eventuellt ska genomföras i framtiden. Vid Länsstyrelsens samlade bedömning kan det därför i denna översyn vara svårt att i förväg bedöma om ett område med värden för det utvidgade strandskyddet bör stå tillbaka för det samhällsintresse en exploatering kan innebära. I sådana fall får frågan om strandskyddet kan upphävas eller ej istället avgöras inför, eller i, det efterföljande detaljplanarbetet. Mot denna bakgrund vill Länsstyrelsen därför framhålla att en avvägning mellan bevarande och exploatering av ett strandområde inte alltid kan göras fullt ut inom ramen för Länsstyrelsens pågående översyn av det utvidgade strandskyddet.

Bedömning

Strandskyddet ska ses i ett långsiktigt perspektiv. Att ett område nu är av mindre intresse för något av strandskyddets syften behöver inte betyda att området kommer att vara ointressant i framtiden.

Strandskyddets betydelse för såväl friluftslivet som den biologiska mångfalden utgör en viktig förutsättning för arbetet med att uppfylla flera av riksdagens antagna miljö kvalitetsmål. Ett utvidgat strandskydd kan även antas medverka till att miljö kvalitetsnormer för vatten lättare klaras. Därutöver kan det bidra till att säkerställa de riksintressen i länet som har betydelse för strandskyddets syften, då trycket på framför allt bebyggelse i länet är stort kring stränderna, samtidigt som de värden som riksintressena ska skydda många gånger är nära kopplade till de

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

strandnära områdena. Ytterligare bebyggelse inom de riksintresseområden som idag omfattas av utvidgat strandskydd riskerar att urholka riksintressenas värden.

I ett långsiktigt perspektiv är det motiverat att bevara större sammanhängande utvidgade strandskyddsområden med värden för såväl allmänheten som växt- och djurlivet. Om områdena fragmenteras av exploateringar riskerar värdena för friluftsliv och djur- och växtliv att gå förlorade. Även om strandområdena är små kan de ha mycket höga värden för strandskyddet just för att de kan vara de enda kvarvarande, kanske oexploaterade, stränderna i ett område.

Många naturmiljöer utanför 100-meterszonen är en del av samma naturgeografiska landskap som zonen närmast vattnet. Lokalklimatet kring vattenområdena påverkas av närheten till vattnet i större områden, vilket i sin tur påverkar livsmiljöerna för, och förekomsterna av, djur- och växtlivet. Vissa av de djur- och växtarter som kan återfinnas närmast vatten kan också ha behov av områden längre från vattnet för att söka föda, föröka/sprida sig, etc. För den allemansrättsliga tillgängligheten och friluftslivets behov är det många gånger värdefullt för naturupplevelsen med bredare strandskyddszoner. Värdet kan ligga i att inte ha bebyggelse och vissa typer av exploateringar inom syn- och hörhåll, och då särskilt i ett förhållandevis högexploaterat och bullerstört storstads-län.

Med hänsyn till de värden inom de aktuella strandområdena som framkommit i översynen bedömer Länsstyrelsen att den utvidgade strandskydds-zonen i normalfallet ska vara 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Längs vissa strandsträckor gör detaljplanlagda områden, tätbebyggda områden utanför detaljplan eller tydligt avskiljande stora och tungt trafikerade vägar och järnvägar att strandskyddsområdet utvidgas till mindre än 300 meter.

När det gäller avskiljande exploateringar kan höga värden för allemansrättslig tillgänglighet eller djur- och växtlivet inom strandområdet motivera att strandskyddet ändå bör ligga kvar bakom den avskiljande exploateringen.

Utvidgat strandskydd upphävs för områden vid Borgbyfältet och Fornboda gård enligt kommunens önskemål. Värdena för den allemansrättsliga tillgängligheten eller djur- och växtlivet bedöms inte vara tillräckligt höga för att områdena ska omfattas av utvidgat strandskydd. I övrigt bibehålls huvudsakligen det tidigare utvidgade strandskyddet.

Med anledning av inkomna yttranden rörande underlag och motiveringar för beslutet konstaterar Länsstyrelsen att de underlag som används för att påvisa vissa av värdena är av mer övergripande karaktär, som till exempel beskrivningar av områden som omfattas av riksintressen. När det gäller natur- och friluftsvärden beskrivs dessa för varje delområde, och en koppling görs mellan värdebeskrivningarna och de ovan nämnda sju punkterna i propositionen som ligger till grund för motiven till varför utvidgat strandskydd bör råda. Mot denna bakgrund anser Länsstyrelsen att underlag och värdebeskrivningar är tillräckliga för att

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

kunna ligga till grund för beslut om utvidgat strandskydd. De skärpta kraven för att få utvidga strandskyddet torde därmed ha uppfyllts, och Länsstyrelsen bedömer att motiveringarna är tillräckliga.

Att Länsstyrelsen ska fatta beslut i det enskilda fallet innebär att det inte får ske genom generella föreskrifter⁵. Det ska således inte råda osäkerhet om för vilka land- eller vattenområden beslutet gäller. Exempelvis får ett beslut inte formuleras i termer av att det omfattar alla obebyggda stränder i kommunen. Som underlag för Länsstyrelsens prövning har specifika värdebeskrivningar för enskilda områden tagits fram och dessa utgör grund för Länsstyrelsens bedömning av om ett område ska omfattas av utvidgat strandskydd eller ej. Vidare har kartor som preciserar var det råder utvidgat strandskydd upprättats. Enligt Länsstyrelsens mening sker således aktuellt beslut om utvidgade strandskyddsområden genom ett beslut av Länsstyrelsen i det enskilda fallet och inte genom någon generell föreskrift. Länsstyrelsen bedömer inte heller att det råder osäkerhet om beslutets räckvidd i förhållande till markägare eller allmänhet⁶.

Avseende synpunkterna om att strandskyddets syften tillgodoses av 100 meters strandskydd samt att värden för strandskyddet saknas inom ett visst område hänvisas till vad som framgår ovan.

När det rör synpunkterna om landsbygdsföretagens utveckling vill Länsstyrelsen framhålla att strandskydd inte begränsar rätten att bruka mark så som den hittills har brukats. Strandskyddet hindrar inte heller, under vissa förutsättningar, skogs- och jordbruk. Det finns vidare möjligheter att utvidga befintliga verksamheter liksom att utveckla friluft- och turismverksamheter enligt 7 kap. 18 c § MB.

Angående inkomna synpunkter om att markägare inte har tillfrågats i arbetet och att Länsstyrelsen borde ha delgivit alla sakägare konstaterar Länsstyrelsen att förfarandet för handläggning av denna typ av ärenden regleras främst i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och delgivningslagen (2010:1932) och att det av dessa framgår att ett förslag till beslut ska delges berörda. Länsstyrelsen har bedömt att kungörelsedelgivning är motiverat i ärendet för Upplands Väsby kommun.

För frågan om ersättning för fastigheter som omfattas av strandskydd hänvisas till avsnittet Upplysningar.

Med anledning av ett par remissinstansers förslag om att nya områden föreslås omfattas av utvidgat strandskydd har Länsstyrelsen i denna översyn inte haft möjlighet att utreda dessa områden vidare. Översynen av det utvidgade strandskyddet inriktar sig i första hand på de strandskyddsområden som redan är utvidgade.

⁵ Prop. 2008/09:119 s. 99.

⁶ Jämför regeringsbeslut 2004-05-06, M1999/3326/F/M.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

När det gäller de utvidgade strandskyddsområden som analyserats och som omfattas av detta beslut om utvidgning bedömer Länsstyrelsen, utifrån förhållandena i länet samt de aktuella strandområdenas värden som beskrivs i värdebeskrivningarna, se bilaga 2, att berörda områden behöver omfattas av utvidgat strandskydd för att säkerställa strandskyddets syften. Syftena är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. De områden som omfattas av utvidgat strandskydd redovisas i bilaga 1.

I de fall det gäller de utvidgade strandskyddsområden som analyserats och som inte omfattas av detta beslut om utvidgning, bedömer Länsstyrelsen att de inte har tillräckliga värden för att omfattas av utvidgat strandskydd, se bilaga 2, eller att ett annat viktigt samhällsintresse bör ges företräde framför strandskyddsintresset. Dessa strandområden behöver således inte omfattas av utvidgat strandskydd och de bedöms uppenbart sakna betydelse för att tillgodose strandskyddets syften. Utvidgat strandskydd ska därför upphävas inom dessa strandområden. Länsstyrelsen kan vidare konstatera att det utvidgade strandskyddet, även om det inte hade upphävts, hade förfallit efter den 31 december 2014 enligt övergångsbestämmelserna i punkt 3 till lagen (2009:532) om ändring i lagen om miljöbalken.

Vid prövningen av förslaget till utvidgade strandskyddsområden ska hänsyn tas även till enskilda intressen enligt 7 kap. 25 § MB. Med hänsyn till naturvårds- och miljöintressen får inskränkningar i användningen av mark och byggnader göras om det är nödvändigt för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Miljöbalkens bestämmelser avseende strandskydd syftar till att tillgodose ett sådant angeläget allmänt intresse⁷. Länsstyrelsen bedömer att beslutet om att utvidga strandskyddsområdena i Upplands Väsby kommun inte innebär någon inskränkning i enskildas rätt att använda mark eller vatten som går längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet ska tillgodoses.

Kungörelse

Enligt vad som framgår av 27 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska beslutet införas i länets författningssamling och kungöras i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

---

⁷ Prop. 1993/94:117 s. 16 och prop. 1997/98:45, del 1, s. 321-322.

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Länsstyrelsen måste ha fått skrivelsen med överklagandet inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i ortstidning.

Upplysningar

I enlighet med 7 kap. 14 § MB tredje stycket gäller ett beslut om att utvidga strandskyddsområdet omedelbart, även om det överklagas, såvida inte regeringen efter ett överklagande föreskriver annat.

För de strandområden där det utvidgade strandskyddet upphävs råder generell strandskydd om 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. För övriga strandområden råder strandskydd i enlighet med gällande beslut.

Utvidgat strandskydd inom detaljplaner förfaller efter den 31 december 2014, i enlighet med punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2009:532) om ändring i miljöbalken.

Inom de strandområden som omfattas av strandskydd tillämpas gällande strandskyddslagstiftning som främst regleras i 7 kap. 13 – 18 h §§ MB.

Av 31 kap. 4 § punkterna 1-7 MB framgår i vilka fall fastighetsägare har rätt till ersättning på grund av beslut som innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Beslut om utvidgning av strandskyddet ingår inte i uppräknningen vilket innebär att ägare och innehavare av särskild rätt till marken inte har rätt till ersättning med anledning av ett beslut om utvidgat strandskydd.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektören Magdalena Bosson. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektören Göran Åström, samhällsbyggnadsdirektören Gunilla Holmquist, avdelningschefen Åsa Ryding, tillväxtdirektören Mats Hedenström samt miljöhandläggaren Annika Lindvall, föredragande.

Magdalena Bosson

Annika Lindvall

Datum
2014-09-16

Beteckning
511-39871-2012

Bilagor

1. Beslutskartor
2. Värdebeskrivningar, inkl. källförteckning för dessa
3. Hur man överklagar
4. Sändlista
5. Meddelande om beslut

Utvidgat strandskydd i Upplands Väsby kommun

Tillhör Länstyrelsens beslut för
Upplands Väsby kommun 2014-09-16
Diarienummer 511-39871-2012.

Teckenförklaring

- **A1** Områdesindelning med beteckning (se värdebeskrivning)
- Generellt strandskydd om 100 meter utvidgat till 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd med undantag av områden avgränsade av detaljplan eller bakre begränsningslinje
- Detaljplan
- Fastighetsgräns

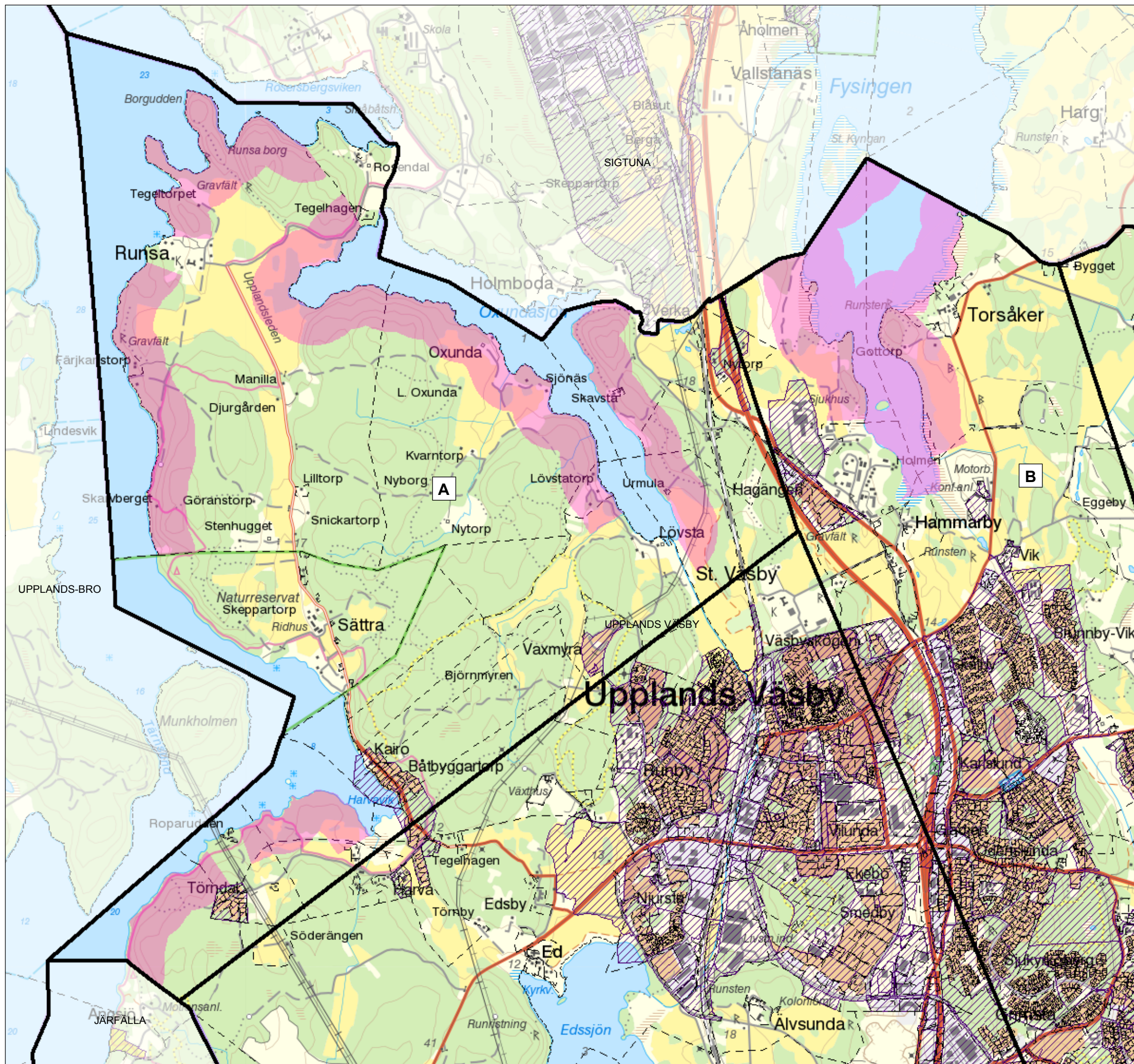
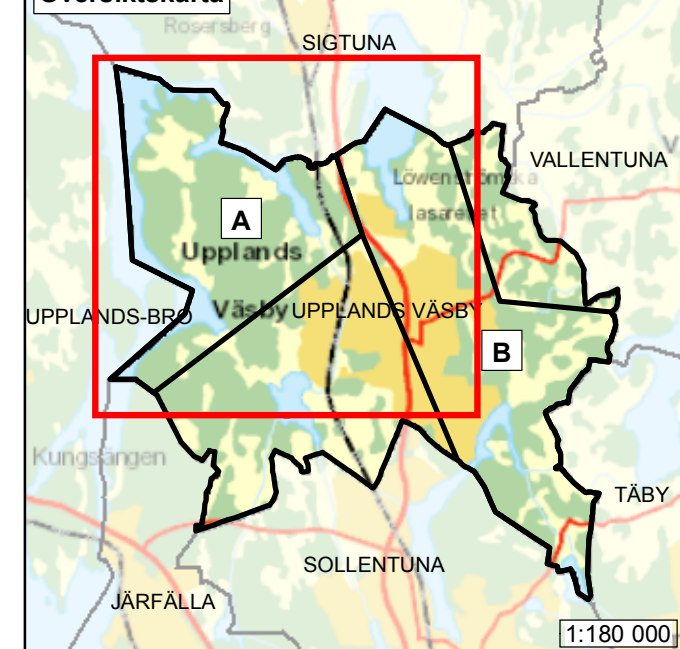
0 300 600 900 Meter 1:30 000

Upplysningar

För övriga strandområden visas inte det generella strandskyddets utbredning på kartan.

Översiktskarta

Utvidgat strandskydd i Upplands Väsby kommun

Tillhör Länstyrelsens beslut för
Upplands Väsby kommun 2014-09-16
Diarienummer 511-39871-2012.

Teckenförklaring

- **A1** Områdesindelning med beteckning (se värdebeskrivning)
- Generellt strandskydd om 100 meter utvidgat till 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd med undantag av områden avgränsade av detaljplan eller bakre begränsningslinje
- Detaljplan
- Fastighetsgräns

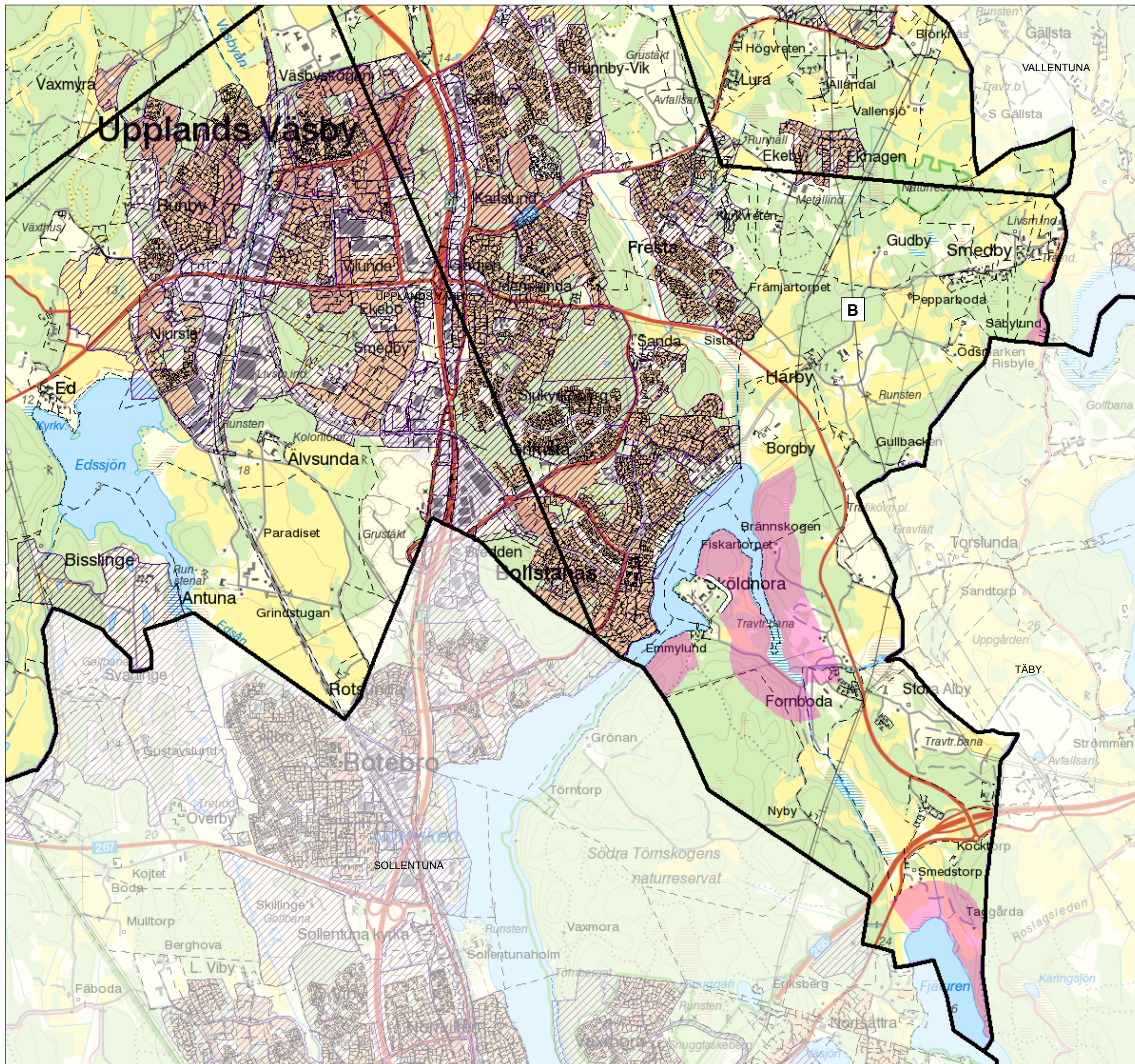
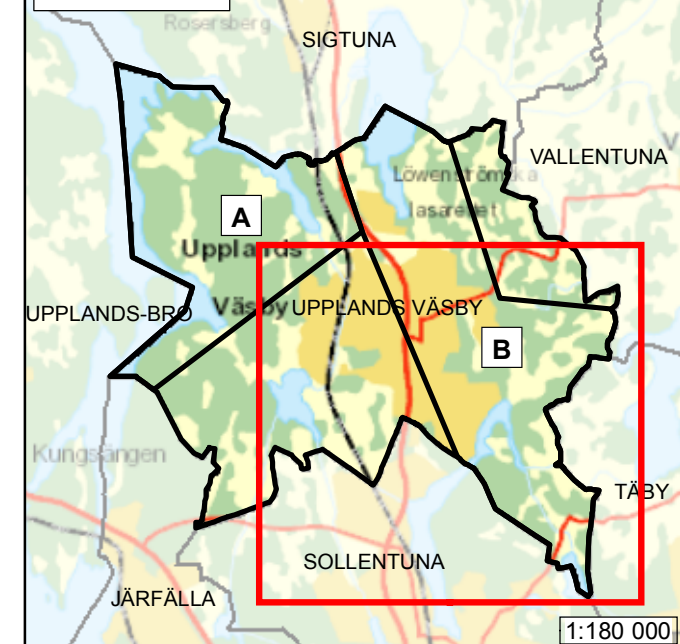
0 300 600 900 Meter 1:30 000

Upplysningar

För övriga strandområden visas inte det generella strandskyddets utbredning på kartan.

Översigtskarta

Upplands Väsby kommun, värdebeskrivningar samt källförteckning

Väst, värdebeskrivning A

De aktuella stränderna i delområdet ingår i Mälarens öar och strandområden som i sin helhet omfattas av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken (MB) med hänsyn till de samlade natur- och kulturvärdena. Bestämmelserna syftar till att värna det värdefulla Mäljarlandskapet med sina unika natur- och kulturvärden. Det har särskilt stora värden för friluftsliv och turism. Strandområdena ligger även inom den i regionplanen utpekade Järvakilen. De gröna kilarna utgör en sammanhängande struktur av områden med höga rekreations-, natur- och kulturmiljövärden. Enligt kommunens översiktsplan ingår stränderna i ett större strövområde. Av en landskapsanalys för kommunens västra delar framgår att dessa delar av kommunen har utomordentligt goda förutsättningar för friluftsliv, rekreation och vistelse i gröna miljöer. Flera mindre områden med kommunala och regionala värden ligger inom aktuella strandavsnitt, enligt naturinventeringen. Vandringsleden Upplandsleden passerar genom flera av de aktuella strandområdena.

Oxundasjön delas med Sigtuna kommun. Oxundasjön är en näringsrik grund sprickdalssjö med nästan oexploaterade stränder. Det finns flera utsiktspunkter runt sjön och den är populär för exempelvis kanoting och skridskoåkning. Den västra delen av sjön ingår i Järvakilens värdekärna. Inom strandzonerna finns ett par områden med skyddsvärda träd. Av landskapsanalysen för kommunens västra delar framgår att ett skogsområde söder om Oxundasjön (Runsahalvöns skogslandskap, östra) nyttjas av bär- och svampplockare, motionärer, orienterare och mountainbike-åkare. Området längre åt sydöst (Stora Väsby, västra) ligger närmare tätorten och fungerar som promenadområde. Många rastar sina hundar här och grusvägarna är välfrekventerade. På sjöns östra sida (Skavsta) har skogen delvis höga rekreativa värden. Området används bland annat av scouter och sportfiskare. En utsiktspunkt finns på Skavstaberget, och där finns rester av Verka fornborg, som av kommunen utpekats som ett utflyktsmål. Generellt finns många fornlämningar runt Oxundasjön, och de aktuella strandområdena längs dess östra sida ingår i ett område som omfattas av riksintresse för kulturmiljövärden enligt 3 kap. 6 § MB (Skålhamravägen). Riksintresset utgörs av en centralbygd och ett herrgårdslandskap, och vägsystemet har forntida rötter.

Strandområdena längs Oxundasjöns västra sida, och den nordvästliga delen av de aktuella strandområdena längs Mälaren, ingår även de i ett område av riksintresse för kulturmiljövärden enligt 3 kap. 6 § MB (Runsa). Herrgårdslandskapet vid **Runsa** har haft ett strategiskt läge mellan flera viktiga vattenleder in mot Uppsala.

Vid Runsa finns bland annat en fornborg med ovanligt kraftiga stenvallar. Runsahalvön domineras av en höjdplatå. Området utgörs av ett gammalt kulturlandskap med varierande natur. Det har dokumenterat höga naturvärden, främst i form av ädellövskog med rik lundvegetation, och är betydelsefullt för friluftslivet. I kommunens översiktsplan pekas det också ut som ett område av särskilt intresse med avseende på naturvärden och friluftsliv, och för området närmast Runsa föreslås naturreservat inrättas. Inom området finns en kulturstig och flera utsiktsplatser, bland annat från fornborgen.

Inom strandområdet längs Mälaren söder om Runsa ligger **Skarvberget**. Där har Skogsstyrelsen utpekat en nyckelbiotop i form av en sandbarrskog. Av landskapsanalysen för kommunens västra delar framgår att skogsområdet (Runsahalvöns skogslandskap, västra) nyttjas av bär- och svampplockare, motionärer, orienterare och mountainbike-åkare.

Strandavsnittet **Harva – gränsen mot Järfälla kommun** är i översiktsplanen utpekat som ett område av särskilt intresse med avseende på naturvärden och friluftsliv. Området har dokumenterat höga naturvärden och är också geologiskt intressant då det hyser landets rikaste förekomst av s.k. de Geer-möräner. Det består av ett till stora delar kulturpräglad landskap med åker, hagmarker med fin torrbacksflora och stenrösen samt skogsterräng med inslag av ädellövskog. Det varierande landskapet vid Roparudden är gynnsamt för fågellivet. Här finns flera utsiktsplatser och möjligheter till exempelvis promenader, löpning, cykling, picknick och naturstudier. Området är av kommunen utpekat som ett utflyktsmål. En lövskogslund med färsk betespåverkan har inom det aktuella strandområdet utpekats av Skogsstyrelsen som en nyckelbiotop. Delvis samma område inrymmer skyddsvärda träd. En liten del av de aktuella strandområdena vid Harva ligger inom ett område (Södra Ed) som utpekats som regionalt intressant för kulturmiljövården.

Alla de aktuella strandområdena längs Mälaren ligger inom Järvakilens värdekärna.

Motiv till utvidgat strandskydd inom Väst, värdebeskrivning A (jämför de sju punkterna under rubriken ”Skälen för Länsstyrelsens beslut” i beslutstexten): 2, 5, 7.

Öst, värdebeskrivning B

Sjön **Fysingen** delas med Sigtuna kommun. Större delen av stränderna kantas av vassbälten. I sjöns omgivning finns ett välbevarat kulturlandskap. Det aktuella strandområdet öster om sjön omfattas av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB (Skålhamravägen). Riksintresset utgörs av en centralbygd och ett herrgårdslandskap, och vägsystemet har forntida rötter. Området ligger inom den i regionplanen utpekade Rösjökilens värdekärna. De gröna kilarna utgör en sammanhängande struktur av områden med höga rekreations-, natur- och

kulturmiljövärden. Enligt kommunens översiktsplan ligger strandområdet inom ett område som anges ha särskilt intresse med avseende på naturvärden och friluftsliv.

Länsstyrelsen har uppmärksammat några strandnära **landområden på ömse sidor om Fysingen** samt **Fysingens grundområden** då de har höga naturvärden och bitvis höga värden för friluftslivet. Även dessa land- och vattenområden ligger inom den regionala Rösjökilens värdekärna och de omfattas av ovan nämnda riksintresse för kulturmiljövärden enligt 3 kap. 6 § MB (Skålhamravägen). De aktuella strandområdena är i kommunens översiktsplan utpekade som en del av ett större strövområde. Strövområdet är populärt och det finns flera badplatser längs sjön. Skridskoåkning och skridskosegling förekommer vintertid. De höga naturvärdena i anslutning till Fysingen är bland annat knutna till fågellivet - sjön utgör en av länets bästa fågellokalerna – men betydande geovetenskapliga värden finns också pga åsavlagringen på sjöns västra sida. Inom de aktuella strandområdena på denna sida av sjön har Skogsstyrelsen pekat ut ett par nyckelbiotoper. Där finns också områden med skyddsvärda träd och betesmarker med särskilda värden som berättigar till miljöersättning. I sydväst finns en markerad natur- och kulturstig.

Norr om Torsåker, på Fysingens östra sida vid kommungränsen mot Sigtuna kommun, finns inom strandavsnittet ett Natura 2000-område. Här finns också en del av en vidsträckt betad hagmark med lång beteskontinuitet. Hagmarken har höga värden enligt Jordbruksverkets ängs- och betesmarksinventering och värdena berättigar till miljöersättning.

Fysingen är en mycket grund och relativt opåverkad lerslättsjö. Den har förhållandevis klart och kalkhaltigt vatten och en mycket bra vattenkvalitet, främst pga sitt läge intill grusåsen i väster som förser den med grundvatten. Näringshalten är låg för att vara en grund slättsjö i jordbruksbygd och sjön är på så sätt unik i ett regionalt perspektiv. Fysingen är mycket fisk- och fågelrik och dess undervattensvegetation är frodig. Sjön har höga naturvärden.

Hela den sydligare delen av sjön och dess omgivningar ligger inom ett svagt samband i grönkilen. De gröna svaga sambanden är smala partier som är avgörande för att binda samman de gröna kilarna och värdekärnorna i syfte att säkra rekreationstråk, skapa tillgång till större strövområden och upprätthålla ekologiska spridningssamband. Naturreservat föreslås inrättas för såväl Fysingens vattenområde som dess strandområden.

Norrviken delas med Sollentuna kommun. Det är en mycket näringsrik, djup sprickdalssjö. Sjön och dess omgivningar är populära för rekreation. Den ligger delvis inom Rösjökilens värdekärna. Inom strandzonen finns två områden (ädellövskog respektive lövskogslund/hagmarksskog) med sådana naturvärden att ett naturvårdsavtal för skötseln upprättats mellan markägare och Skogsstyrelsen. Därutöver har Skogsstyrelsen utpekat några nyckelbiotoper i form av

VÄRDEBESKRIVNINGAR Bilaga 2 Datum
2014-09-16Beteckning
511-39871-2012

barnnaturskog samt ett objekt med naturvärde (lövsumpskog). Vid Fornboda finns ett område med skyddsvärda träd som tillika är en nyckelbiotop. Törnskogen, i samma område, utpekade av kommunen som ett utflyktsmål, och beskrivs som en tätortsnära vildmark med fina stigar. I kommunens översiktsplan anges att området är av särskilt intresse med avseende på naturvärden och friluftsliv, och naturreservat föreslås inrättas för det.

Sjön **Fjäturen** delas med Sollentuna och Täby kommuner. Sjön är omgiven av skog och öppna kulturlandskap. Strandområdet inom Upplands Väsby kommun består främst av jordbruksmark med strandbetade hagar. De östra delarna av de aktuella strandområdena ligger inom samma riksintresseområde för kulturmiljövården som Fysingen (Skålhamravägen). Hela Fjäturen ligger inom Rösjökilen, och just de östra delarna även inom kilens värdekärna. Strandområdet har dokumenterat höga naturvärden, främst pga den betade sötvattenstrandängen och dess betydelse för fågellivet. Inom strandavsnittet finns också ett område med skyddsvärda träd.

På **Vallentunasjöns** västra sida, vid gränsen mot Täby och Vallentuna kommuner, ligger ett litet avsnitt av sjöns 300-metersstrandzon inom Upplands Väsby kommun. Det omfattas av ett riksintresseområde för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB (Skålhamravägen), och området ligger inom Rösjökilen. Enligt kommunens översiktsplan ingår strandområdet i ett större strövområde.

Motiv till utvidgat strandskydd inom Öst, värdebeskrivning B (jämför de sju punkterna under rubriken ”Skälen för Länsstyrelsens beslut” i beslutstexten): 4, 5, 6, 7.

Källförteckning

Aldrig långt till naturen – Skydd av tätortsnära natur i Stockholmsregionen.
Rapport 2003:20 Länsstyrelsen i Stockholms län

Framtidens Upplands Väsby. Strategisk kommunsplan 2005-2020. 2005

Naturinventering. Upplands Väsby kommun. 2008. Ekologigruppen ab

Naturkatalog för Stockholms län. Remissversion 1996-02-15

Landskapsanalys. Upplands Väsby - Västra kommundelarna. 2007

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2010. Stockholms läns
landstings regionplanekontor. R 2010:5.

Vattenplan för Upplands Väsby kommun. 2007

Välkommen till naturen i Upplands Väsby kommun. Broschyr.
Serviceförvaltningen, Upplands Väsby kommun. 2002

Välkommen till Rösjökilen. Broschyr. Regionplane- och trafikkontoret,
Stockholms läns landsting, m fl. 2009.

Kartbaserat digitalt nationellt och regionalt underlag från:
Jordbruksverket, Lantmäteriet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Naturvårdsverket,
Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Smittskyddsinstitutet, Stockholms läns
landstings Tillväxt, miljö och regionplanering.

Hur man överklagar hos regeringen, Miljödepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Miljödepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till regeringen, Miljödepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **beslutet kungjorts i ortstidning**, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

Sändlista

Upplands Väsby kommun, 194 80 Upplands Väsby

Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten: havochvatten@havochvatten.se

Skogsstyrelsen: vallentuna@skogsstyrelsen.se

Sjöfartsverket, 601 78 Norrköping

Fortifikationsverket, 631 89 Eskilstuna

Lantmäteriet, Lantmäterigatan 2C, 801 82 Gävle

Lantmäteriet Stockholm, Box 47700, 117 94 Stockholm

KSL (Kommunförbundet Stockholms län), Box 38145, 100 64 Stockholm

Stockholms läns landsting, TMR (Tillväxt, miljö och regionplanering),

Box 22550, 104 22 Stockholm

LRF (Lantbrukarnas Riksförbund) Mälardalen, Box 23, 745 21 Enköping

LRF Kommungrupp Upplands Väsby, Mats Eriksson, Runsavägen 9, 194 91

Upplands Väsby

Friluftsförbundet, Region Mälardalen, Box 9023, 126 09 Hägersten

Naturskyddsföreningen Stockholms länsförbund, Norrbackagatan 80,

113 41 Stockholm

Stockholms läns Hembygdsförbund, Box 6219, 102 34 Stockholm

Saltsjön - Mälarens båtförbund, Hammarby allé 91, 120 63 Stockholm

Sportfiskarna, Region Stockholm, Svartviksslingan 28, 167 39 Bromma

Enligt sändlista

Meddelande om beslut om utvidgat strandskydd

Länsstyrelsen i Stockholms län har den 16 september 2014 fattat beslut om utvidgat strandskydd för Upplands Väsby kommun. Det fullständiga beslutet med bilagor finns tillgängligt hos Länsstyrelsen, Hantverkargatan 29, Stockholm.

Beslutet med bilagor finns även på Länsstyrelsens webbplats:
<http://www.lansstyrelsen.se/stockholm/>, sök på kungörelser – beslut.

I handlingarna finns information om hur man överklagar beslutet.

En sammanfattning av alla yttranden och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i en särskild promemoria som hör till ärendet. Promemorian samt yttrandena i sin helhet finns i detta ärendes akt.

Sändlista

Boverket: registraturen@boverket.se

Sveriges Jordägareförbund: gs@jordagarna.se och kansli@jordagarna.se

Medborgarrättsrörelsen: bengt.holmgren@gmail.com och info@mrr.se

Svenska Turistföreningen: Jenny.Engstrom@stfturist.se

Stockholms Ornitologiska förening: stof@stof.nu och tomas.viktor@bredband.net

Naturskyddsföreningen i Upplands Väsby: pelle.nordmalm@telia.com

Östra Svealands fiskevattenägareförbund: momentum@swipnet.se

Carl Ankarcrona och Ann Wrede-Ankarcrona: runsa@telia.com

Antonia Ax:son Johnson, Göran Ennerfelt, Fysingen Fastighets AB, Lövsta Stuteri AB, och Torsåker Säteri AB genom Gunnar Johansson:

Gunnar.Johansson@dlanordic.se och Johan Forsling:

Johan.Forsling@dlanordic.se

Christian Rinman genom Sellbergs Miljöjuridik: sellbergs@miljojuridik.se